

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА МАЙЧИНОТО И ДЕТСКО ЗДРАВЕ 2021-2030 г.

Раждането на здрави и пълноценни деца е в тясна взаимовръзка със здравето на жените, тяхното репродуктивно поведение и сигурността на майчинството. Грижите за децата от момента на тяхното зачеване поставят основите на човешкото здраве и формират здравното поведение на всеки индивид. Те са инвестиция в бъдещите поколения и в просперитета на държавата.

Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 и План за действие към нея за периода 2021-2023 г. са приети с Решение № 333 на Министерския съвет от 9 април 2021 г. План за действие за периода 2024-2026 г. е приет с Решение № 262 от 4 април 2024 г.

Програмата има за цел да осигури устойчивост и да надгради резултатите в областта на майчиното и детско здраве, постигнати в изпълнение на Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2014-2020 г.

Чрез програмата се осигурява изпълнението на дейности, за които няма осигурено финансиране от други източници и които имат значителен здравен ефект, свързан с ранната диагностика на заболявания и увреждания и осигуряването на комплексни медицински грижи за деца с определени хронични заболявания. Основен акцент е поставен върху дейности за младите хора, бременните, майките и децата, свързани с активна промоция на здраве и профилактика на заболявания, подобряване на достъпа до здравни услуги извън обхвата на здравното осигуряване и подкрепа за добри практики в областта на интегрираните здравно-социални услуги.

Конкретните мерки за изпълнението на приоритетите се залагат в планове за действие, които се актуализират на тригодишен период, в съответствие с програмното бюджетно планиране и въз основа на оценка на изпълнението на заложените приоритети и анализ на необходимостта от включване на нови дейности, които да подпомогнат постигането на стратегическата цел.

Стратегическа цел: Подобряване на ключовите показатели, свързани със здравето на бременните, майките, децата и подрастващите, чрез подобряване на достъпа до здравни услуги извън обхвата на здравното осигуряване, промоция на здраве и

осигуряване на подкрепа за добри практики в областта на интегрираните здравно-социални услуги.

За изпълнение на стратегическата цел са заложили следните основни **приоритети**:

1. Промоция на здраве, включително в областта на репродуктивното здраве, семейното планиране и детското здраве.
2. Повишаване на качеството и обхвата на медицинските грижи в областта на майчиното и детско здравеопазване.
3. Подобряване на компетенциите на медицинските и немедицински специалисти, работещи в областта на майчиното и детско здраве.
4. Усъвършенстване на механизмите за събиране и анализ на данни, свързани с майчиното и детско здраве.
5. Развитие на здравни и интегрирани здравно-социални услуги с цел превенция на усложненията при деца с хронични заболявания и увреждания.

За координация и контрол на изпълняваните дейности е създаден Национален координационен съвет с председател ресорният заместник-министър на здравеопазването и членове представители на Министерството на здравеопазването, на Националния център по обществено здраве и анализи и на експертните съвети към министъра на здравеопазването по акушерство и гинекология, неонатология и педиатрия.

Национален координатор е д-р Нели Иванова, началник отдел „Майчино и детско здраве“ в Министерство на здравеопазването. За координация и контрол на дейностите на регионално ниво за всяка област е определен регионален координатор от съответната регионална здравна инспекция.

Изпълнители на програмата са:

- Министерство на здравеопазването;
- Националния център по обществено здраве и анализи и регионалните здравни инспекции;
- Лечебни заведения за болнична, Здравно-консултативни центрове за майчино и детско здраве и Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания;

➤ Центрове за резидентни услуги - Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи и Център за специализирана здравно социална грижа за деца с високо рисково поведение и потребност от специални здравни.

Средствата по бюджета на Министерство на здравеопазването за дейности по Националната програма за подобряване на майчиното и детско здраве 2021-2030 са в рамките на бюджетна програма „Медико-социални грижи за деца в неравностойно положение, майчино и детско здравеопазване“.

Мониторинг за изпълнението на дейностите по програмата ще се извършва чрез годишен анализ за изпълнението на дейностите по програмата на национално ниво, изготвен от Националния център по общественото здраве и анализи и годишен доклад на националния координатор. Предвидено е на всеки три години да се извършва анализ с предложения за актуализиране на дейностите в Плана за действие, изготвен от Националния център по общественото здраве и анализи и Националния координационен съвет.